

Veliko zborovanje naših gasilcev v Mariboru

Drugi dan kongresa — Zborovanje v Kazini — Storjeno delo in novi načrti — Slavnost v obmejnem št. Ilju

Maribor, 3. avgusta. Drugi dan zborovanja slovenskih gasilcev, združenih v ljubljanski Jugoslovanski gasilski zvezi je potekel v znamenju resnega dela, zaključila pa ga je velika prireditev v obmejnem št. Ilju. Po ulicah je bilo večeraj polno gasilcev v krogih, kajti mnogo jih je prispelo v Maribor šele z jutranjimi vlaki.

Glavna letna skupščina, središče vse prireditve, je bila dopoldne v veliki dvorani Kazine na Slemenškem trgu. Otvoril jo je kmalu po 10. uri župni starosta g. Josip Turk iz Ljubljane. Poleg delegatov skoraj vseh žup in društev so bili navzoči tudi prvi podstarosta gosp. Jernej Vengust iz Celja, drugi podstarosta gosp. Ljudevit Musek iz St. Vidu pri Pljuju, tajnik zveze g. Franjo Pristovšek iz Ljubljane in zastopnik kraljeve banske uprave Dravske banovine, gasilski referent g. Franjo Kristan. Po prvem pozdravu se je starosta g. Turk spomnil lani umrlih članov in se zahvalil tisku za dosedanja podpora in naklonjenost. Prečital in predložil je vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Aleksandru, pozdravno brzojavko ministrskemu predsedniku g. generalu Živkoviću in banu Dravske banovine g. dr. Marušiču, kar so navzoči navdušeno odobrili. Na to so bili za zasluge za gasilstvo izvoljeni za častne člane gg. Geza Weser iz Martijancev v Prekmurju, Anton Cerer iz Kamnika, Josip Sirc iz Zalca, Marijan Heržić iz Djakova, Anton Drašler iz Borovnice, Janko Sajovic iz Kranja in inž. Menšik, predsednik avstrijske gasilske zveze z Dunaja.

Sledilo je obširno poročilo zveznega tajnika g. Franja Pristovška. Iz njegovega referata posnemamo, da je bilo lani 8 sej načelstva. Posebna deputacija je obiskala v gasilskih zadevah gospoda bana dr. Marušiča. Odobrilo se je razne podpore. Gasilskega poučnega tečaja Mednarodne zveze sta se za JGZ udeležila gg. Turk in Vengust, na mednarodnem kongresu gasilcev v Parizu v letošnjem juliju pa je zastopal zvezo g. Turk sam. Iz gasilskega sklada je bilo lani izplačanih skupaj 321.858 Din. Zveza šteje sedaj 39 žup, v katerih je včlanjenih 725 društev. Načelstvo je izvršilo tudi več intervencij pri vladi v Beogradu, tako glede ukinitve carine na bencin, ki se rabi v gasilске namene, glede voznih olajšav, poštnih olajšav itd., toda znenkrat se brez uspeha. V tem letu je postavilo v Ljubljani tudi nagrobni spomenik za službenemu članu, ravnatelju Josipu Barletu. Poročilo je bilo soglasno odobreno.

Blagajniško poročilo je pokazalo, da je imela zveza lani 251.555 Din dohodkov ter 189.288 Din izdatkov. Podporni sklad je izplačal 117.700 Din onemoglim gasilcem in vdovam. Odsek za samopomoč je imel dohodkov 279.589 Din, izdatkov pa 290.347 Din. Ker za ta odsek ni dovolj razumevanja, se je sklenilo, da bodo mogli odsej v njem odločati le njegovi člani, ne pa vsi gasilci, kakor doslej. Poročilo je bilo po referatu preglednikov soglasno odobreno.

Nato so prišli na vrsto referati raznih odsekov, ki so bili istotako soglasno sprejeti in odobreni. Med slučajnostmi se je sklenilo, da bo zvezno starešinstvo otvorilo še letos v Ljubljani na Miklošičevi cesti lastno pisarno, kjer se bodo vedno lahko dobile vse potrebne informacije. Članarina bo znašala prihodnje leto 4 Din za člana, od tega dobi 2 Din zvezna blagajna, 1.75 Din gasilska župa, 0.25 Din pa Jugoslovanski vatrogasni savez. Nadalje pa je bilo še vključeno, da se pripravijo za ustanovitve lastne zavarovalnice, za uvedbo ročnih telarn, da se uvede akcija za oprostitve vsežignega davka in priznanje istih pravic kot jih uživa Sokol.

Pri volitvah, ki so na to sledile, je bil za zveznega starosta ponovno in soglasno izvoljen g. Josip Turk, v ostalo starešinstvo pa tudi vsi dosedanja funkcionarji. S tem je bil dnevi red izrpan in starosta g. Turk je ob 13. uri zaključil zborovanje.

Dopoldne so se delegati deloma vrnili domov, ostali pa so se z mariborskimi in okoliškimi gasilci, ter številnimi drugimi izletniki ob 14.30 odpeljali s posebnim vlakom na slavnost v obmejni št. Ilju. Pred tamkajšnjim kolodvorom so bili postrojeni šentiljski in ostali obmejni gasilci, obkroženi od stotin domačinov. Ob sviranju dveh godb se je razvil od tu do šole sprevod. Pred šolo je bil pripravljen prostor za blagoslovitev nove šentiljske čorne

brizgalne in veselice. Blagoslovitveni obred je s krasnim nagovorom opravil znani narodni borez duhovni svetnik in šentiljski župnik gosp. Evala Vrečko. Kumovali so ga. Kranjčeva, ga. Swatyjeva in g. Karol Erlich. Za občino je spregovoril domači župan g. Franjo Thaler, za Jugoslovansko gasilsko zvezo ga njen starosta g. Josip Turk. Mala Dragica Swatyjeva in mala Danica Rozmanova sta deklamirali vsaka po eno pesem, domači načelnik g. industrialec Bauman pa je obrazložil historijat šentiljskega društva, ki obstoja šele leto dni, pa se je že popolnoma utrdilo in opremilo z vsemi potrebščinami. Slavnost je v imenu politične oblasti pozdravil pa tudi navzoči sreski podnačelnik g. Milan Makar. Po odsviranju državne himne se je razvila animirana zabava, ki je trajala tudi še po odhodu posebnega vlaka ob 21. uri.

Otvoritev učiteljskega združnega tečaja v Ljubljani

Ljubljana, 3. avgusta.

Danes ob 8. uri je bil na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani otvorjen II. učiteljski združni knjigovodski tečaj. V tečaj se je prijavilo nad 50 učiteljev, a jih je bilo sprejetih radi tehničnih zaprek le 40. Tečaj je priredilo Jugoslovansko učiteljsko združenje, sekcija za Dravsko banovino.

Tečaj je otvoril predsednik Jugoslovanskega učiteljskega združenja, sekcija za Dravsko banovino g. Dimnik Ivan, ki je v svojem nagovoru omenil, da se je prvi tečaj te vrste vršil pred dvema letoma. Glede na sklep II. izobraževalnega tečaja učitelstva, naj organizacija prireja več strokovnih tečajev raznih vrst za učitelstvo, je sekcija JUU ukrenila vse za prireditev takih tečajev. Tako je bil razpisal risarski tečaj za obrtno nadaljevalne šole, ki se je moral opustiti radi premalega števila prijaviteljev (18). Nad vse pričakovanje so pa uspeli vsi drugi tečaji. V merkantilni tečaj za obrtno in trgovsko nadaljevalne šole je bilo toliko prijaviteljev, da se je tečaj moral deliti na dva dela, dasi je bilo sprejetih v vsak tečaj po 40 prijaviteljev. V tečaj za rokotvorni pouk in radio se je prijavilo preveliko število, da so morali biti mnogi odklonjeni. V uvodni tečaj za kmetijske in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo je bilo prijavljenih toliko udeležencev, da se je moral tečaj razdeliti v dva oddelka. Nad vse pričakovanje je uspel higijski gospodinjski tečaj v Mladiki, ki ga je priredil PRK, v katerega je bilo prijavljenih 60 učiteljev, a sprejetih le 28. Enak dobro je uspel gospodinjski tečaj za učiteljice v Krekovi gospodinjski šoli. Pedagoška centrala v Mariboru pa priredi koncem avgusta poseben tečaj o modernem šolstvu, za katerega vlada veliko zanimanje med učitelstvom.

Vse to kaže, kako živa je v učitelstvu ideja nadaljnjega strokovnega usposabljanja za izvenšolsko delo učitelstva. Predsednik je naglasil v svojem nagovoru, da nikakor ne podcenjuje učiteljskega dela za obrtno, trgovsko in kmetijsko nadaljevalno šolstvo, ne more pa dovolj poudariti pomena učiteljskega združniškega dela za narod.

V imenu Jugoslovanskega učiteljskega združenja, sekcije za Dravsko banovino, je že ob otvoritvi izrekel toplo zahvalo kraljeviški banki upravi, ki je s podporo omogočila II. združni knjigovodski tečaj. Kraljevska banska uprava naj bo uverjena, da je s tem plodno naložila izdani kapital. Zahvalo je izrekel obenem Zvezi slovenskih združenj, osobito ravnatelju Zveze g. Fr. Trčka, ki je s svojim osebnim zanimanjem mnogo pripomogel k uresničenju učiteljske ideje združni knjigovodskega tečaja. Enako je poudaril delavnost in poštrevnost pri delu za organizacijo tečaja s strani sreskega šolskega nadzornika za mesto Ljubljana g. Rada Gruma, ki je sprožil prvi idejo za organizacijo teh tečajev in je tudi prevzel vodstvo prvega kakor drugega učiteljskega združni knjigovodskega tečaja.

Pred dvema letoma je organizacija usposobila 21 učiteljev zadrugarjev, letos je določen nov kader 40, tako da bo poleg starih učiteljev zadrugarjev imel narod 60 novih učiteljev zadrugarjev.

Majdica hoče pomagati.

Mamica pere perilo in mala Majdica ji hoče pomagati; mamica se pa smehlja: „Ne potrebujem prav nobene pomoči, saj sama nimam kaj delati. Vzajem Schichtov Radion in on pere sam“. Nato čita Majdica skupaj z mamico lepe Radion-pravljice.

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

garjev na razpolago. Z željo, da bo započeto delo v korist naroda in da bo učiteljstvo močan stebler zadrugištva v narodu, želeč mnogo uspeha in prijetno bivanje tečajnikom v Ljubljani, je z odobravanjem zaključil predsednik svoj nagovor in izročil vodstvo tečaja sreskemu nadzorniku za mesto Ljubljana gospodu Radu Grumu. Strokovni tajnik JUU gospod Josip Kobal

je tečajnikom obrazložil organizacijo glede prehrane in prenočišč, nakar se je takoj pričel tečaj.

Pripomniti moramo, da so udeležniki tečaja iz vseh krajev Dravske banovine, zato lahko pričakujemo, da bo ideja učiteljskega združniškega dela pronikla s tem tečajem tudi širom naše domovine.

Posestniki se pogrezajo v brezdno dolgov

V 7 mesecih nad 200 milijonov Din vknjižb v Ljubljani in ljubljanski okolici — Do novega leta bodo vknjižbe narasle še najmanj za enkrat toliko

Ljubljana, 3. avgusta. Od novega leta dalje se bo vodila pri našem »odišču zemljiška knjiga za ljubljansko okolico in za mesto Ljubljano skupno, tako da obsega sedanja zemljiška knjiga 77 okoličanskih katastrskih občin z nad 300 vasi in 10 mestnih katastrskih občin. Iz tega je razvidno, da je ljubljanska zemljiška knjiga ena največjih in najboljšeženjih.

Zanimivo je, da je bilo od novega leta pa do 1. t. m. 3852 raznih zemljišnih transakcij. Najvišja hipoteka je znašala 10 milijonov dinarjev, najnižja pa pod 100 Din.

Zelo se vknjižujeta davkarja in pa OUZD. Najvišji znesek, za katerega se je OUZD vknjižil, je znašal do 10.000 Din, najnižji 300 Din.

Močno se obremenjujejo okoliška zemljišča na Viču, v Zg. Šiški, v St. Vidu nad Ljubljano, na Ježici, v Udmatu, v Mostah in v Stepanji

vasi. Zemljišne transakcije v ljubljanski okolici so zadnja leta skokoma rasle, kakor kažejo naslednje številke. Leta 1919. je bilo 1946 transakcij, leta 1926. 3113, leta 1927. 3855, leta 1928. 4209, leta 1929. 5014 in lani 5101. Letos je znašala najvišja hipoteka 4 milijone Din.

Iz zemljiške knjige je razvidno, da so se začeli naš trgovci, obrtniki in kmeti silno zadolževati. Zlasti naše kmetije se čedalje bolj obremenjujejo s hipotekami. Vzrok je iskati v slabih gospodarskih razmerah, ki povzročajo, da izkupi kmet za svoje pridelke dosti manj kakor pa njega samega stanejo.

Zanimivo je, da znaša celotni znesek vseh hipoteknih posojil in kreditov za mesto Ljubljano in okolico dosedaj nad 200 milijonov Din, tedaj približno toliko kot lani v istem času. Povečanje razmer trdijo, da bo ta znesek narasel do novega leta še najmanj za enkrat toliko.

Otvoritev Prosvetnega doma v Novem mestu

Novo mesto, 3. avgusta.

V soboto 1. avgusta se je vršila prva predstava v novem Prosvetnem domu. Igrali so tragedijo »Tugomer« v spomin 50-letnice smrti pisatelja Jos. Jurčiča. Režiral je g. prof. Jože Potokar. Najzanimiveje je bilo to, da so tri najtežje, a obenem najlepše vloge igrali trije Potokarji in jih dovršeno izpeljali, in sicer Jože v vlogi Tugomerja, Lojze v vlogi Gripe in Stanko v vlogi Bojana. Med igro je izročila gđ. Sonja Klemenčičeva režiserju g. prof. Potokarju krasen šopek nageljinov in vrtnic. — Dvorana je bila polna in navdušeno odobravanje je pričalo, da je igra povsem uspešna.

V nedeljo pa se je ob 8. uri vršilo prosvetno zborovanje, katero je otvoril g. Demeter Weble, nakar sta govorila g. dr. Jože Basaj in g. dr. Stanko Žitko. — Ob pol 11. uri se je vršila slovesna služba božja v kapiteljski cerkvi, katero je opravil knezoškoč g. dr. Gregor Rožman, nato pa je blagoslovil dom. Po blagoslovitvi je bil prosvetni tabor, k čemu je otvoril g. dr. Ivo Česnik. Govorila sta g. prof. dr. Capuder in gosp. Franc Kremžar; prvi o pomenu prosvetnih domov, drugi o socialnem vprašanju po okrožnici papeža Leona XIII. »Rerum novarum«. — Ob 3. uri popoldne pa se je vršil koncert novomeške pevskega okrožja. Nastopilo je 6 pevskih zborov, in sicer Brusnice, Prečna, Stopiče, Št.

Jernej, Št. Peter, Novo mesto in Združeni zbor pod vodstvom pevovodje g. Ludvika Puša. Posebno odobravanje je žel pevski zbor »Gorjanci«.

Blagoslovitve so se udeležili zastopniki vseh uradov. Pevski zbor »Gorjanci« pa je zapel psalm »Ako Gospod ne zida hiše« in himno »Bože pravdec. Pri taboru so ljudje vneto poslušali govornika g. Kremžarja, ki je poudarjal, da vsak delavec zasluži za pošteno delo poln kos kruha, da bo lahko preživel sebe in svojo družino. To pa je mogoče doseči le, ako bomo gojili le trohico ljubezni do bližnjega, ki živi v pomanjkanju in bedi. Svoj govor je zaključil z besedami: »Naj živi boj proti nasilstvu in odušarstvu, za pravico in ljubezen do bližnjega, sicer ne bomo želi uspehov.«

25 klaster drv je po nesreči zgorelo

Poljčane, 3. avgusta.

V nedeljo smo poročali o požaru v Gornjih Klečah, kjer je ogenj v dobri uri uničil štiri poslopja. Skoro ob istem času pa je na nasprotnem bregu nastala druga požarna katastrofa.

Vnelo se je in zgorelo okrog 25 klaster bukovih drv, ki so bila pripravljena za ogelje, ki ga v tem gozdu pripravljajo za tukajšnjega tovarnarja upognjenega pohištva g. A. K.

Baje je eksplodirala peč ter se je ogenj tako bliskovito razširil, da niso rešili niti polena.

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklice.

Ko je ta vest prispela v hišo v Dvoranski ulici, so bili Varvarini prijatelji uverjeni, da bo svakovo prošnjo zavrnili. Čemu bi tudi žrtvovala svojo neodvisnost in prevzela odgovornost za vzgojo deklice, ki ni sploh poznala? — Toda njeni prijatelji so se motili; prav nič se ni pomišljala in brzojavila v Petrograd takoj po prejemu pisma, naj ji pošljejo nečakinjo.

Ko je Arijana prišla k teti, ji je bilo šele štirinajst in pol leta, toda po duševnem in telesnem razvoju je daleč prekašala svoja leta. Resda je bila zelo nežna, toda docela razvita, polnih udov in resnega obličja. Če je koga pogledala, je bilo v njenem pogledu nekaj izzivalnega.

»Po kom, za vraga, si se vrgla?« To je bil prvi pozdrav Varvare Petrovne. »Ustnice imaš kakor vsi v naši rodbini, ali tako lepa, kot je bila tvoja mati, ne boš. In kdo te je naučil gledati ljudi na tak način? Čigave so te oči? Gotovo jih nisi podedovala po očetu, ki je plavalas in slabč. Ne ene poteze nimaš po njem, za kar ti moram pač čestitati, saj veš, kakšno mnenje imam o njem.«

To je bil običajen način govorjenja Varvare Petrovne. Dekličine oči so se zaiskrile, toda ni nič

odgovorila.

»Sicer pa si mi všeč! Bala sem se, da si še otrok, zdaj pa vidim, da si mlado dekle. Tako bova mogli govoriti brez zadrege!«

In Varvara Petrovna ni prav nič izpremenila svojih navad zaradi prisotnosti otroka. Takoj s prvega dne je vkljub starostni razliki občeval z Arijano, kakor bi ji bila prijateljica, ne pa njeni vzgoji izročena nečakinja.

Odkar se je Varvara ločila od rodbine, je bila vajena živeti neodvisno in nihče je ni smel omejevati v njeni prostosti. Ker je pa narava občevanje spolov združila z ugodjem, zakaj bi se mu odrekala? Že kot študentka je s svojim razsodnim razumom dognala, da se ji ni treba odrekat temu naravnemu veselju. Že na vseučilišču je imela prijatelje, in ko se je vrnila v Rusijo, jih je našla celo v Ivanovu. Za časa svojih potovanj po inozemstvu s princem je imela priliko primerjati vrline inozemcev in doma je nadaljevala življenje po svojem okusu. Ni ji šlo v glavo, da je toliko pretiranih žensk, ki verujejo v važnost samožrtvovanja. Skratka, o ljubezni je imela iste nazore kakor moški. Vzela je prijatelja, ki ji je ugajal, in ga zapustila, če ji je bil kdo drug bolj všeč. Ni se navduševala ob združitvi in tudi ni pretakala solz ob ločitvi. V njenih očeh ljubezen ni bila nikaka skrivnost, zato ni bilo potrebno, da bi ločitvi sledila drama. Njena dejanja so bila tako ob sebi umevna, da ni prišlo njenim prijateljem nikoli na misel, da imajo pravico zahtevati kaj več, nego

jim je ona dala. Sicer pa se ni nikoli popolnoma ločila od prijateljev. Iskrena ljubezenska čustva je znala skoraj neopazno in brez nevspešnih prizorov preliti v prijateljstvo. Včasih je tudi obnovila nekdanje ljubezenske zveze, če se ji je zahotelo. Prva leta svojega bivanja v Rusiji je večkrat potovala v Petrograd in Moskvo, kjer se je nastanila pri svojih starih prijateljih, in ko se je vrnila ter pripovedovala o svojih zabavah, je govorila s tako naravno preprostostjo, da bi ji tega ne zameril niti navzoči prijatelj.

Iz tega je razvidno, da je bila Varvara Petrovna krepke in uravnovešene narave. Ni krotila svojih čutov, vendar pa jo je strast le deloma obvladala. In če se je tudi prepustila nagonom, se je znala vselej brzdati. Njena ljubezenska navedba, ki je bila načelna, je vsebovala dve postavi. Prva: svojemu prijatelju je bila tako dolgo zvesta, dokler se ni zagledala v drugega moškega, in to je takoj priznala, razcepljenosti občutkov ni bila sposobna. Živela je vselej samo za enega moškega, le da ga je pogostoma zamenjala. Na ta način ni nikoli nikogar varala. Zenska, ki vara, mora nekoga ljubiti, vezati jo mora globoko čustvo z moškim; njej pa so bili doslej vsi prijatelji samo predstavniki dopolnjočega spola in odnošaji med njo in njimi so bili docela trezni. Bila je ponosna na to, da je v svojem življenju odkazala ljubezni samo tisto mesto, ki ji je prijalo. Ljubezni je izročala samo svojo polovico, to je svoje telo.

Tragična nesreča odvetnika dr. Romana Ravniharja

Ljubljana, 3. avgusta.

Popoldne ob 15:30 se je v Gledališki ulici št. 4 v stanovanju svoje matere smrtno ponesrečil odvetnik dr. Roman Ravnihar.

Pokojnik je sedel s svojo materjo v obednici in se je v pogovoru z materjo spomnil svojega revolverja, ki ga je imel shranjenega pri njej. Rekel ji je, naj mu ga pokaže, da vidi, če je nabit, ker se lahko zgodi nesreča. Ko je imel revolver v rokah in ga je ogledaval, je iznenada počil strel. Samokres se je sprožil in kroglja je zadela dr. Romana Ravniharja naravnost v glavo. Obležal je pri prči mrtve.

Policijska komisija, obstoječa iz zdravnikar dr. Avranoviča in nadzornika Močnika, je ugotovila dejansko stanje, nakar so prepeljali pokojnikovo truplo v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Pokojnik dr. Roman Ravnihar je bil iz znane ljubljanske Ravniharjeve družine. Po končanih gimnazijskih študijah na I. državni gimnaziji je odšel na Dunaj, kjer je promoviral za doktorja prava. Služboval je v ministrstvu zunanjih del v Beogradu, pozneje v Jadransko-Podunavski banki, pred kratkim pa je otvoril v Ljubljani odvetniško pisarno. Star je bil 40 let.

Pokojniku, ki je bil splošno priljubljen, ljubezniv in visoko izobražen, blag spomin, žalujči rodbini pa naše najiskrenejše sožalje!

Neznan utopljenec v Dravi

Najbrž ga je reka prinesla iz Avstrije

Marenberg, 3. avgusta.

Marenberški občinski stražnik Simon Ot je 29. julija ob priliki ribjega lova pri dravskem mostu opazil mrtvo moško truplo v valovih Drave.

Po njegovem mnenju je bil to starejši moški, vendar ni mogel nič natančnejšega pojasniti, ker so utopljenca valovi zagrnili, dasi je utopljenca nekaj časa zasledoval. Ker se v zgornjem delu Dravske doline ne pogreša nihče, je najbrže utopljenec iz Avstrije. Ker Drava še vedno ni upadla, bodo našli utopljenca nemara šele čez nekaj tednov kje doli okoli Sv. Lovrenca ali Fale.

Po 10.000 Din je prišel — s ponarejenim čekom

Celje, 3. avgusta.

22letni brezposelni elektromehanik Parj Pristovšek je bil 28. julija izpuščen iz zaporov, kjer je odsedel desetmesečno kazen. Lani je z nekimi ponarejenimi listinami izvajal od raznih celjskih trgovcev večje količine blaga.

Komaj je prišel iz ječe, se je takoj zopet lotil nove goljufije. S ponarejenim čekom je prišel v soboto popoldan v neki denarni zavod in zahteval, da naj mu izplačajo na ček označenih 10.000 Din. Na čeku sta bila podpisana lastnik tekstilne tovarne g. Josip Bergmann ter njegov obratovodja g. Josip Kovač. Uradnikom se je čez del sumljiv, vendar so naročili Pristovšku, naj pride v ponedeljek dopoldne. Ko je v ponedeljek dopoldne prišel, so v denarnem zavodu telefonirali na policijo, kjer so se med tem že informirali pri g. Bergmannu in izvedeli, da gre za sleparsvo. Ko je Pristovšek zapazil, da telefonirajo, je zbežal na ulico, blagajnik pa je stekel za njim ter ga prijel in izročil dolemu stražniku.

Ptuj

Mistifikacija. Pred nekaj dnevi smo dobili poročilo, da bi bil na »Spieroluc« g. mag. ravatelj iz Ptuj vodil petje pevskega zbora mag. uslužbenec. Kakor smo se sedaj prepričali, je bila ta vest grda mistifikacija, kateri smo žal nasedli.

Jesenice

Otvoritev Bat'ove trgovine. Češka tovarna za obuvanje Bat'a bo v prihodnjih dneh otvorila svojo trgovino v Ferjanovi hiši na Gospodarski cesti.

Gradbena sezona na Jesenicah je v polnem razmahu. V mestu ne grade toliko, če izvajamo poslopje carinarnice. Tu več prenavljajo. Toliko bolj pa grade na periferiji mesta, in to ob Gospodarski cesti proti Plavžu, v takozvani Žuljavi vasi in ob ljubljanski železnici na poštoju. Grade po večini dve- ali tristanovanske hiše.

Potovanje po zvezdi večernici

150.

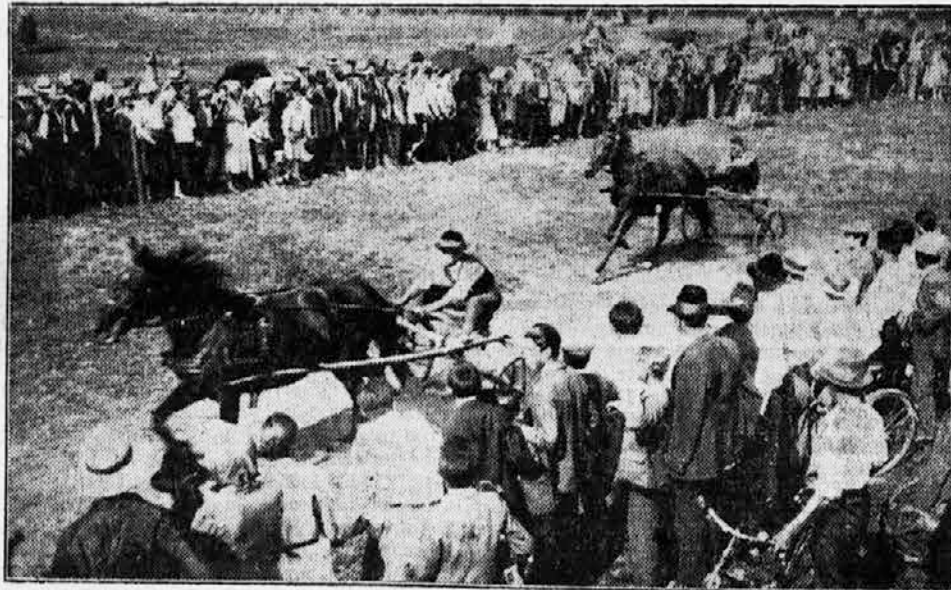
Ko so se dodobra pogovorili in okrepčali, so z nosili iz nove rakete dele aeroplana, ga sestavili in poleteli preko čudovitih pokrajin tajinstvenega planeta. Spetoma so nabrali več nahrbtnikov diamantov in drugih velikih dragih kamnov ter naložili nekaj malih ptic in zanimivih živali, da jih poneso s seboj na zemljo.

Veličasten kmetski praznik na Krškem polju

Živinorejska in konjska razstava - Slikovit sprevid okrašenih voz in narodnih noš — številna udeležba iz vse Dravske banovine

Krško, 2. avgusta.

Skozi 6 let se že vrši na zgodovinskem Krškem polju tradicionalni kmetski praznik, ki postaja z vsakim letom lepši. Kot spomin na »stare pravdce in na boj, ko so se pod vodstvom Matije Gubca, »kmetskega kralja« slovenski in hrvaški kmetje uprli gospodi, se naše kmetsko ljudstvo bolj in bolj oklepa z ljubeznijo tega praznika, čigar veliki pomen in vsebina vedno globlje prodirata v srce kmetskega človeka ter ga opominjata, kako je treba v najhujši in odločilni minuti biti ves složen.

Jasna in solčna nedelja je privabila v Krško številne množice okoliškega kmetskega prebivalstva. Krško samo pa je bilo svečano in slovesno odeto. Povsod visoki vitki mlaji s trobojnicami in kitami zelenja, raz hiš so plapolale zastave, na več mestih pa so bili postavljeni slavaloki z napisi. Vseposvoda je dihalo svečano razpoloženje.

Že lepo uspeli koncert, ki se je vršil na večer praznika v Sokolskem domu, je tvoril lep uvod kmetskega praznika. V zgodnjih jutranjih urah, pa so se že pričele zgrinjati v Krško številne množice, v začetku predvsem kmetski gospodarji, ki so prignali na razstavo svojo živino. Kasneje pa so prispeli tudi gosti in številno kmetsko prebivalstvo.

Razstava živine in konj

Široki in prostorni semanji prostor vzdolž Save je postal pravo miravljšče. V posameznih vrstah je bila razstavljena goveja živina in konji. Razstavljena živina je bila dokaz lepega napredka naše živinoreje. Videlo se je, da slovenski kmet res ljubi svojo živino. Skozi ves dopoldne je vršila svoje delo ocenjevalna komisija, ki so jo tvorili domači pa tudi ljubljanski živinorejski strokovnjaki. Razstavi je poleg kmetskega prebivalstva prisostvovalo večje število strokovnjakov in osebnosti iz naših gospodarskih krogov. Mnogi kmetovalci so za svojo razstavljeno živino sprejeli lepe nagrade ter s tem priznanje za svoje umno in dobro gospodarstvo. Razstava je v gospodarskem oziru zelo izpolnila vsebino praznika ter dopoldanski program zaključila.

Šarviti okrašeni kmetski vozovi

Vse dopoldne so se prihajali v Krško številni okrašeni kmetski vozovi; celo iz Lesc na Gorenjskem so prišli kmetski fantje in dekleta. Pred cerkvijo v Krškem je nastal pisan semanji dan; zbirati so se pričeli okrašeni vozovi in narodne noše. Posamezni vozovi so predstavljali različne prizore iz kmetskega življenja na vasi. Cele tedne se je vrla kmetska mladina pripravljala na ta svoj praznik ter krasila in venčala vozove; v svoji prirodni bistrosti in res narodni fantaziji je pokazala, da zamore pokazati svetu na svojem prazniku marsikatero zanimivost ter dati prazniku pravo narodno vsebino. Vsa ta pestra in barvita narodna množica se je okoli poldne jela pod vodstvom gosp. Vičiča zbirati v šarvito povelko.

Povorka

Po 12. uri pa se je jela povorka pomikati proti Krškemu polju. Na čelu je šla krška galska godba, za njo je jezdilo več kmetskih fontov na konjih, vsi so nosili večje jugoslovanske trobojnice. Nato pa so sledili številni okrašeni vozovi. Vsa ta barvita dolga vrsta se je pomikala po glavni cesti skozi Krško, zavila v Leskovec, kjer so ji na trgu pri Butkoviču priredili domači fantje zelo lep sprejem, dekleta pa jo obsipavala s cvetjem, ter se vila dalje mimo Koritnika proti Zadovniku in Celini na slavnostni prostor. Na vsej poti je velika množica prebivalstva občudovala slikovito kmetsko povorko. Kmetska mladina na okrašenih vozovih pa se je tudi razgibala: mladiči so mlátili, predice predle, tesarji tesali, terice trle lan, godeci pa nenehoma godili in fantje peli slovenske narodne pesmi.

Na Celino, kjer je čez noč zrasla pravcata kmetska naselbina paviljonov, šotorov, tribun in še drugih reči, so se jele usipavati tisočere množice prebivalstva skozi slavalok z napisom: »Dobrodošli in pozdravljeni sinovi in hčere naših kmetskih hiš! Obsežen del zgodovinskega polja je postal pravo miravljšče, kjer se je živahno gibala nad deset tisoč številna množica ter nestropno pričakovala tekme in dirke.

Konjske dirke

Okoli 15. ure je g. Anton Gliha, predsednik »Jahalnega in dirkalnega društva v Krškem«, otvoril popoldanski program kmetskega praznika — konjske in kolesarske dirke. Šum in razgibanost množice se je umiril, zavladalo je skrbno pričakovanje. Častno tribunso so zasedli številni odlični gosti, med njimi bivši minister Ivan Pucelj, areški načelnik dr. Šiška, banski zastopnik dr. Čeh, načel. kmet. od. v p. Sanein, dr. Janko Rajar veterinar, ataše, dekan Kurent iz Leskovec pri Krškem, in še mnogo drugih.

Na evidenčni tribunji pa je pričela postovati komisija, ki ji je načeloval Fran Zupančič, župan iz Rakovnika in predsednik tamošnjega Konjerejskega društva.

Rezultat dirk

1. Dirka za 3 do 4-letne konje — proga 1800 m.
 1. nagrada »Dankoc«, lastnik Cvetko Zorko iz Družinske vasi, čas 4:30 minut.
 2. nagrada »Bečere«, lastnik Henrik Kužnik iz Vidma, čas 4:35 minut.
2. Dirka za 5 letne konje — proga 2700 m.
 1. nagrada »Čardaš«, lastnik B. Hofbauer iz Krškega, čas 4:49 minut.
 2. nagrada »Finis«, lastnik I. Recelj iz St. Jerneja, čas 5:26 minut.
3. Enoprežna dirka za amerikanske dirkače — proga 2700 m.
 1. nagrada »Posilnik«, lastnik I. Krušič iz Ljubljane, čas 4:05 minut.
 2. nagrada »Finis«, lastnik F. Sagaj iz Repenj pri Vodicah, čas 4:19 minut.
4. Dvoprežna dirka — proga 2700 m.
 1. nagrada »Silni in Brankoc«, lastnik F. Kerin iz Sv. Križa, čas 6:51 minut.
 2. nagrada »Čardaš in Marica«, lastnik B. Hofbauer iz Krškega, čas 6:51 minut.
5. Jahalna dirka — proga 1800 m.
 1. nagrada »Zorac«, lastnik I. Lipej iz Zgor. Sušice, čas 2:31 minut.
 2. nagrada »Silnik«, lastnik F. Kerin iz Sv. Križa, čas 2:34 minut.

S tem so bile konjske dirke zaključene; sledila je še dirka kolesarjev, kjer je po zelo napeti borbi odnesel prvo nagrado Fran Medvedšek iz Krškega, drugo Jože Rojec iz Ardreja pri Raki, tretjo Vladimir Merhar iz Brežic. Tudi kolesarskim tekmam, ki so oficijelni program praznika zaključile, je zbrana množica z zanimanjem sledila. Razglasilo se se še rezultati posameznih dirk ter se razdelile nagrade. Zatem pa se je vršila velika kmetska narodna veselica, ki se je med vrstami številnega prebivalstva razvila v prijetno in domače razpoloženje. Pa tudi letalo ljubljanskega »Aero klub«, ki je priletelo že v jutranjih urah v Krško in pristalo na Krškem polju, kjer ga je občudovala številna množica kmetskega ljudstva, se je polagoma dvignilo ter po daljšem kroženju ubralo pot skozi večerni zrak proti Ljubljani.

Kočevje

Izpitni. Gimnazijsko ravnateljstvo razglašja, da se bodo vršili popravni izpiti od 24. do 26. avgusta.

Gospodinjstvo tečaj. Kolo jugoslovanskih sester v Kočevju namerava prirediti v jeseni tromesečni tečaj — če se bo prijavilo dovolj interesentov. Prijave je treba izročiti do 10. avgusta predsednici ali tajnici podružnice.

Iz Roga. Žaga na Rogu je bila od 9. julija za precejšen čas ustavljena obrat, in sicer radi pomanjkanja vode.

Redkost. Iz Wetrenbacha poročajo, da je nek pastirica videla srno z osmimi mladiči, ki se je mirno pasla nedaleč od živine. Najbrže isto skupino je videl neki pastir v okolici Kočevske reke.

Bučka

Lopatice si je zlomil. 1. avgusta se je težko ponesrečil 61-letni Janez Lekše iz Laz pri Bučki. Šel je v klet po vino za delavce. Med potjo pa je po neprevidnosti stopil na kamen in padel. Zlomil si je lopatice. Zlomljena kost mu je izstopila. Ponesrečenca so nesli v hišo in hoteli so mu nato uravnati kost, kar pa je Lekšeta tako bolelo, da je padel v nezavest. Lekše ima nenavadno smolo. Leta 1917 si je zlomil nogo pod kolenom in morali so mu jo amputirati. Od sedaj je nosil umetno nogo, katera pa mu ni bogsigavdi koristila, ker je bila že obrabljena in jermenje raztegnjeno; tudi to je nekoliko povzročilo nesrečno padec. Proti večeru so ga odpeljali v novomeško bolnico k usniliženim bratom.

Ta teden bodo začeli graditi carinarnico na Jesenicah

Jesenice, 3. avgusta.

Vse priprave za gradnjo velike nove carinarnice na Jesenicah so končane. Te dni so odmerili prostor in začrtali temelje za gradnjo tega poslopja, ki ga bo gradila ljubljanska stavbna družba Tönnies kot najnižja ponudnica.

Graditi bodo pričeli še ta teden. Carinarnica bo zgrajena na takozvani »Zalah« ob Gospodarski cesti.

Dva nova mostova na Jesenicah

Jesenice, 3. avgusta.

»Jugoslovan« je že poročal, da grade na Jesenicah dva nova železobetonska mostova, in to enega preko Save v Kurjo vas in enega čez »Jesenice« pri žagi ob cesti, ki vodi v Plavški rovt. Prvi ima tudi to posebnost, da je pot za vožnjo ločena od prehoda za pešce.

Mostova sta dogotovljena in so ju pred dnevi izročili prometu.

Marenberg

Smrtna kosa. 31. julija je po daljši težki bolezni preminula v najlepši življenjski dobi gosposlična Berta Lukasoja iz Marenberga. Hudo prizadeti in globoko užalosteni rodbini, ki je v zadnjih letih izgubila že tri rodbinske člane, naše sožalje!

Šmartno pri Litiji

Jakobski sejem, ki je eden največjih letnih sejmov pri nas, je bil 27. julija, a se je zelo slabo obnesel. Živine je bilo sicer dosti, ali kupcev ni bilo. Povsod ista pesem: kriza!

Nesreča. Gosp. Franc Golobar, tesač iz Ustja, je peljal pretekli teden na kolesu svojo sestro. Nesreča je pa hotela, da sta padla ter si je g. Golobar zlomil desno roko. Moral je k zdravniku.

Neki rogovileži, zlasti oni, ki so jim javni lokali prepovedani, so te dni v poznih urah razgrajali po ulicah. Ovadeni so sreskemu načelstvu v Litiji.

Poljčane

Gasilska prireditve. Pred dnevi ustanovljena gasilno društvo Zbelovo pri Poljčanah, sedaj naše najbližje sosedno društvo, nas vabi na svojo prvo prireditev, ki bo 9. avgusta. Vršila se bo na vrtu tovarne E. Zelenka. Čisti dobiček je namenjen za nabavo brizgalne ter velja zato društvu podpreti.

Vič

Kanalizacija v viški občini zaradi lepega vremena hitro napreduje. Glavni kanali v Rožni dolini so že položeni in se vršijo sedaj dela na cesti I. na Glincah. Ko bo glavni zbiralni kanal gotov, pridejo na vrsto stranski kanali, na katere bodo potem posestniki lahko priključili kanale iz svojih hiš.

Tombola Prosvetnega društva je v nedeljo popoldne lepo uspela. Na trgu pred župno cerkvijo se je zbralo številno občinstvo, ki je nestropno pričakovalo, komu bo sreča naklonila glavne tombole dobitke. Glavni dobitek, krasno spalnico, je sreča naklonila g. Ani Majdič iz Rožne doline. V nedeljo 30. t. m. pa ima tombola Opleševalno društvo v Rožni dolini, nakar že danes opozarjamo cenjeno občinstvo.

Vače pri Litiji

Sokolska prireditve. Ker je dnevno časopisje prineslo, da bo sokolska prireditve na Vačah 16. t. m., podpisana društvena uprava izjavlja, da bo sokolska prireditve nepreklicno 23. t. m., nakar opozarjamo sokolsko in ostalo javnost. — Društveni uprava.

Litija

Izjubljeno ali tatvina. Dne 16. t. m. je pozabil neki potnik iz Litije v večernem vlaku št. 60-25 večji zavoj z blagom, vrednim 800 Din. V kupeju je bila samo neka gospa, menda Nemka, ki se je neznano kam peljala. V paketu je bil tudi lastnikov naslov.

Iz Šaleške doline

Fotograf v jami. Ravnateljstvo rudnika je dobilo nalog, da predloži generalnemu ravnateljstvu državnih premostov in Sarajevu fotografske posnetke vseh pomembnejših strojno električnih naprav v jami. V ta namen je ravnateljstvo naročilo fotografa Pelikana iz Celja, ki je v četrtek 30. t. m. ob asistenci rudniškega inženirja gosp. Gostiše in strojnega paznika g. Jelenca in z številnimi delavci nosilci ogromnih reflektorjev fotografiral zaskevalni stroj, stresalne drve, črpalke in dr. Človek ne bi mislil, da je tako fotografiranje zelo naporno! Večja naročila velenjskega premoga. — Radi večjih naročil premoga, ki jih je prejelo ravnateljstvo rudnika, je odpadlo praznovanje šihla na dan 30. t. m. Podobne vesti o takih naročilih so kajpada vsemu rudarskemu življu kakor zelena vejica sredi pušave in železi je samo, da se take vesti in še bolj naročila v bližnji bodočnosti »pomnože«.

Nabiralna akcija za oškodovance po toči za one najbolj občutno prizadete kraje je merodajna oblast dovolila — kakor doznajemo te dni. Kraji, ki so brezdvomno potrebni nujne pomoči, so predvsem deli i Homovo, Selo, Salek zlasti pa Sentjanž, ki je utrpel največ škoda na najpotrebnejših poljedelskih pridelkih. Naj ta akcija zadobi obilo sočutja in vzajemne pomoči pri darovalcih.

Letina kaže blagoslov zemlje, kljub občutni škodi, ki jo je prizadejala škoda preteklih tednov našim kmetovalcem. Zlasti je to videti in opaziti na kmetijah v Skalah, Pesje in Velenju. Posebno krompir se bohotno smeje svoji rasti, ki jo deževje zadnji dni kar najbolj pospešuje. Orkan je pustil, v Podkrajju nad št. Iljem je na terek 28. t. m. popoldne ob priliki močnega neurja in nalivov v omejenem pasu zadržal silen, uničujoč vihar — pravcati orkan, ki je ruval in lomil drevesa, da je bilo grozno. Nekemu posestniku je domalega sesulo tudi kozolec potem, ko je orjaški oreh, borec se z besnim viharjem, telbil preko kozolca. Sicer je pa neurje na isto popoldne razhladalo in divjalo tudi po ostalih krajih Šaleške doline, vendar je omenjena vasica največ pretrpela pod železnico ro v viharnih elementov.

